

Yttrande från Regionkommittén om ”Progress-instrument för mikrokrediter”

(2010/C 79/12)

REGIONKOMMITTÉN FRAMFÖR FÖLJANDE STÅNDPUNKTER:

- Regionkommittén stöder omedelbara insatser från kommissionens och EIB:s sida för att säkerställa att EU:s resurser används effektivt till att stödja företag i denna period av begränsad likviditet. Regionkommittén betonar att finanskrisen har lett till kreditåstramning för små och medelstora företag och mikroföretag, vilket förvärrar den ekonomiska nedgången och bromsar återhämtningen.
- Kommittén är bekymrad över att omfördelningen av 100 miljoner euro från Progress-programmet till det nya Progress-instrumentet för mikrokrediter kan äventyra ursprungsprogrammets mål, genomslagskraft och effektivitet och uppmanar kommissionen att överväga andra lämpliga finansieringsmöjligheter för genomförandet av det nya instrumentet.
- Kommittén uppmanar kommissionen att rationalisera nuvarande EU-initiativ och tydliggöra kopplingarna mellan det nya Progress-instrumentet för mikrokrediter och andra EU-instrument, i synnerhet Progress, ESF, Jasmine, Jeremie och CIP.
- Regionkommittén uppmanar kommissionen att göra en tydligare åtskillnad mellan de olika målgrupperna och betrakta arbetslösa och missgynnade personer, häribland ungdomar, kvinnor, äldre och etniska minoritetsgrupper, som målgrupper och ge dem en särskild plats inom ramen för program och initiativ som är kopplade till mikrokredit.
- Kommittén erinrar kommissionen och EIB-gruppen om att mikrofinansieringsinstrumentet kommer att få större genomslagskraft om det samordnas och genomförs parallellt med redan befintliga stödinstrument på EU-nivå och lokala och regionala program i medlemsstaterna.

Föredragande: David Parsons (UK-PPE), ordförande i Leicestershire County Council

Referensdokument

Europaparlamentets och rådets beslut om inrättande av ett EU-instrument för mikrokrediter för sysselsättning och social inkludering (Progress-instrument för mikrokrediter)

KOM(2009) 333 slutlig

och

Förslag till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av Europaparlamentets och rådets beslut nr 1672/2006/EG om inrättande av ett gemenskapsprogram för sysselsättning och social solidaritet – Progress

KOM(2009) 340 slutlig

I. REGIONKOMMITTÉNS POLITISKA REKOMMENDATIONER

REGIONKOMMITTÉN FRAMFÖR FÖLJANDE STÅNDPUNKTER:

Behovet av åtgärder

1. Regionkommittén stöder omedelbara insatser från kommissionens och EIB:s sida för att säkerställa att EU:s resurser används effektivt till att stödja företag i denna period av begränsad likviditet. Regionkommittén betonar att finanskrisen har lett till kreditåtstramning för små och medelstora företag och mikroföretag, vilket förvärrar den ekonomiska nedgången och bromsar återhämtningen.

2. Kommittén är medveten om att budgetplanen 2007–2013 begränsar kommissionens möjligheter att avsätta nya medel till det föreslagna Progress-instrumentet för mikrokrediter.

3. Kommittén är bekymrad över att omfördelningen av 100 miljoner euro från Progress-programmet till det nya Progress-instrumentet för mikrokrediter kan äventyra ursprungsprogrammets mål, genomslagskraft och effektivitet och uppmanar kommissionen att överväga andra lämpliga finansieringsmöjligheter för genomförandet av det nya instrumentet.

4. Regionkommittén vill göra kommissionen uppmärksam på att mikrofinansieringsmekanismen på 100 miljoner euro sannolikt inte kommer att kunna uppbringa de 500 miljoner i kompletterande medel som krävs för att mildra nuvarande lånebegränsningar, främja mikrofinansiering och tillgodose nuvarande efterfrågenivåer.

5. Kommittén välkomnar att Progress-instrumentet för mikrokrediter ligger i linje med subsidiaritetsprincipen och därmed kompletterar mikrofinansieringsinstrument som tillhanda hålls av medlemsstater och lokala och regionala myndigheter.

6. Regionkommittén påpekar att över 90 % av företagen i EU är mikroföretag och att det största innovationshindret för dem är begränsad tillgång till mikrokrediter.

7. Regionkommittén hävdar att större delen av de mikrokrediter som ges till missgynnade personer i EU beviljas av icke-kommersiella mikrofinansinstitutioner och att dessa aktörer behöver mer stöd för att kunna tillgodose efterfrågan.

8. Regionkommittén anser att kommissionens insatser för att utveckla mikrokrediter i EU kommer att visa sig vara till stor nytta när det gäller att skapa möjligheter för personer som annars inte har tillgång till den traditionella kreditmarknaden att etablera nya företag och skapa nya arbetstillfällen.

9. Kommittén beklagar att de lokala och regionala myndigheternas roll och återverkningarna på dem inte har beaktats i tillräcklig utsträckning i kommissionens förhandsbedömning.

Resultatnriktning

10. Kommittén uppmanar kommissionen att inrikta sig på innovativa mikroföretag, i första hand kunskapsintensiva sådana, för att främja innovation och produktivitet i EU.

11. Kommittén uppmanar kommissionen att rationalisera nuvarande EU-initiativ och tydliggöra kopplingarna mellan det nya Progress-instrumentet för mikrokrediter och andra EU-instrument, i synnerhet Progress, ESF, Jasmine, Jeremie och CIP ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Gemenskapsprogram för sysselsättning och social solidaritet (Progress), Europeiska socialfonden (ESF), Gemensamma åtgärder till stöd för mikrofinansinstitutioner i Europa (Jasmine), gemensamma europeiska resurser för mikroföretag till medelstora företag (Jeremie), Ramprogrammet för konkurrens och innovation (CIP).

12. Regionkommittén rekommenderar att kommissionen gör en tydligare åtskillnad mellan de olika målgrupperna och betraktar arbetslösa och missgynnade personer, häribland ungdomar, kvinnor, äldre och etniska minoritetsgrupper, som målgrupper och ger dem en särskild plats inom ramen för program och initiativ som är kopplade till mikrokredit.

13. Kommittén uppmanar kommissionen att framhålla vikten av bredare stödåtgärder för företag som komplement till finansiellt stöd till nya eller redan etablerade företag. Finansiellt stöd till nyblivna eller redan etablerade företag bör också kompletteras genom mentorprogram, utbildning, coachning och kapacitetsuppbyggnad, utöver det räntestöd som Europeiska socialfonden kan tillhandahålla i syfte att främja hållbar företagstillväxt och se till att företagets misslyckandeprocent minskar.

14. Regionkommittén konstaterar att villkoren för beviljandet och efterfrågan på mikrokrediter varierar mycket mellan olika områden i EU och uppmanar kommissionen att säkerställa att mikrokrediter i lika stor utsträckning beviljas till områden som inte erhåller stöd från struktur fonderna, eftersom fickor av fattigdom och eftersläpning kan förekomma också i välmående områden.

15. Kommittén gör kommissionen, medlemsstaterna och de lokala och regionala parterna uppmärksamma på att mikrofinansieringsinstrumentet på 100 miljoner euro bör betraktas mot bakgrund av andra program och initiativ. Mer specifikt kommer instrumentets begränsade resurser att vara tillgängliga för samtliga 27 medlemsstater under de kommande 4 åren. Anslagen bör följaktligen beviljas utifrån särskilda kriterier som säkerställer största möjliga genomslagskraft.

16. Regionkommittén erinrar om kommitténs yttrande om Paketet för ekonomisk återhämtning och de lokala och regionala myndigheternas roll (CdR 12/2009) i vilket *"Kommittén uppmanar kommissionen att lägga fram ett förslag till bestämmelser för beviljande av mikrokrediter inom EU...[och] införa grundläggande parametrar för beviljande av mikrokrediter."*

Kommunikation

17. Regionkommittén framhåller för kommissionen och EIB-gruppen att instrumentets framgång är beroende av att parter, finansiella institutioner och potentiella stödtagare får fullständig information om programmet.

18. Regionkommittén hävdar att kommissionen och EIB-gruppen måste inta en aktiv roll och informera om sin roll och metoderna för att ansöka om stöd inom ramen för de olika programmen i partnerskap med lokala och regionala myndigheter.

19. Kommittén uppmanar kommissionen och EIB-gruppen att tydliggöra det mervärde som mikrokreditinstrumentet Progress innebär för befintliga företagsfrämjande initiativ på EU-nivå och nationell, regional och lokal nivå.

20. Vi betonar att kommittén tidigare har anmodat kommissionen och EIB-gruppen att spela en aktivare roll när det gäller att informera om den funktion, det mervärde och de möjligheter som förknippas med andra stödprogram för företag, exempelvis Jeremie och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (se yttrandet om *En "Small Business Act" för Europa*, CdR 246/2008).

Samordning av åtgärder

21. Kommittén erinrar kommissionen och EIB-gruppen om att mikrofinansieringsinstrumentet kommer att få större genomslagskraft om det samordnas och genomförs parallellt med redan befintliga stödinstrument på EU-nivå och lokala och regionala program i medlemsstaterna.

22. Kommittén hänvisar till sitt yttrande om *"Lissabonstrategin för tillväxt och sysselsättning"* (CdR 245/2008), i vilket behovet betonas av *"Samordning mellan strukturfundsprogrammen och andra relevanta EU-program ... för att maximera det europeiska mervärdet och de regionala och lokala myndigheternas medverkan"*.

23. Regionkommittén anser att kommissionen bör utnyttja den flexibilitet som kännetecknar instrumentet eftersom detta tillhandahålls via icke-finansiella institutioner som i tillämpliga fall samarbetar med lokala och regionala myndigheter som tillhandahållare av mikro finansiering.

24. Regionkommittén uppmanar kommissionen, medlemsstaterna, de lokala och regionala myndigheterna samt de organ som ansvarar för genomförandet av instrumentet att bistå potentiella stödmottagare i deras ansökan om lån, att minimera byråkratin i samband med ansökan, behandling och utnyttjande av medel och att erbjuda ytterligare stöd för att minska den byråkrati som anslagen medför.

Övervakning och utvärdering

25. Regionkommittén rekommenderar att kommissionen utför interimis- och slutbedömningar på eget initiativ i nära samarbete med internationella finansiella institutioner och i samråd med lokala och regionala myndigheter och finansiella stödmottagare. Slutbedömningarna bör i synnerhet ha till syfte att utvärdera i vilken utsträckning instrumentet som helhet har bidragit till att uppnå de fastställda målsättningarna och hur det har kompletterat andra befintliga EU-instrument, exempelvis Progress, ESF, Jasmine, Jeremie och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation. Den slutliga utvärderingen bör även innefatta en analys av anslagsfördelningen mellan de 27 medlemsstaterna.

26. Regionkommittén anser att kommissionen och EIB bör överväga att förlänga instrumentet för mikrokrediter, som är en tidsbegränsad åtgärd inom den nuvarande budgetramen, efter 2013 om programmet visar sig vara framgångsrikt.

II. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsförslag 1

KOM(2009) 333, artikel 2

Europeiska kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Mikrokreditinstrumentet ska tillhandahålla medel från gemenskapen för att öka tillgången till mikrokrediter för</p> <p>(a) personer som har förlorat eller riskerar att förlora sitt arbete och vill starta ett mikro företag, även som ensamföretagare,</p> <p>(b) personer som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden, bland annat ungdomar, och som vill starta eller vidareutveckla ett mikro företag, även som ensamföretagare,</p> <p>(c) mikroföretag i den sociala ekonomin som anställer arbetslösa eller personer som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden, bland annat ungdomar.</p>	<p>1. Mikrokreditinstrumentet ska tillhandahålla medel från gemenskapen för att öka <u>underlätta</u> tillgången till mikrokrediter för</p> <p>(a) <u>personer som har förlorat eller riskerar att förlora sitt arbete och vill starta ett mikro företag, även som ensamföretagare,</u></p> <p>(a) <u>arbetslösa eller personer som riskerar att förlora sitt arbete enligt definitionen i artikel 2 i förordning nr 1927/2006 (EG) om inrättande av Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter, ändrad genom förordning nr 546/2009 (EG), som vill starta eller vidare utveckla ett mikro företag, även som ensam företagare</u></p> <p>(b) <u>personer som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden, bland annat ungdomar, kvinnor, äldre och etniska minoritetsgrupper och som vill starta eller vidareutveckla ett mikro företag, även som ensamföretagare,</u></p> <p>(c) mikroföretag i den sociala ekonomin som anställer arbetslösa eller personer som har svårt att hävda sig på arbetsmarknaden, <u>bland annat ungdomar, enligt definitionen i punkt (b)</u></p>

Motivering

- i) Uppfattningen om vad formuleringen "riskerar att förlora sitt arbete" innebär och innefattar skiljer sig åt i stor utsträckning. Därför är det nödvändigt att hänvisa till den definition som ges i den nyligen ändrade EU-förordningen om inrättande av Europeiska fonden för justering av globaliseringseffekter nr 1927/2006.
- ii) Det finns andra missgynnade grupper utöver "unga" som uttryckligen bör omnämnas.
- iii) Hänvisningen till "unga" stryks i punkt 2 (c) eftersom missgynnade grupper redan definieras i punkt 2 (b).

Ändringsförslag 2

KOM(2009) 333, artikel 4

Europeiska kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Mikrokreditinstrumentet ska verkställas genom en lämplig kombination av följande åtgärder:</p> <p>(a) Garantier och riskspridningsinstrument.</p> <p>(b) Egetkapitalinstrument.</p> <p>(c) Skuldinstrument.</p> <p>(d) Stödåtgärder som kommunikation, övervakning, styrning, revision och utvärdering som är nödvändig för ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av detta beslut och för uppnåendet av dess mål.</p> <p>2. Mikrokreditinstrumentet ska vara tillgängligt för offentliga och privata inrättningar med säte i medlemsstaterna som tillhandahåller mikrokrediter till personer och mikroföretag i medlemsstaterna.</p>	<p>1. Mikrokreditinstrumentet ska verkställas genom en lämplig kombination av följande åtgärder:</p> <p>(a) Garantier och riskspridningsinstrument.</p> <p>(b) Egetkapitalinstrument.</p> <p>(c) Skuldinstrument.</p> <p>(d) Stödåtgärder som kommunikation, övervakning, styrning, revision och utvärdering som är nödvändig för ett effektivt och ändamålsenligt genomförande av detta beslut och för uppnåendet av dess mål.</p> <p>2. Mikrokreditinstrumentet ska vara tillgängligt för offentliga och privata inrättningar med säte i medlemsstaterna som tillhandahåller mikrokrediter till personer och mikroföretag i medlemsstaterna</p> <p>3. <u>De offentliga och privata inrättningar som medlemsstaterna har inrättat för tillhanda hållande av mikrokrediter ska utarbeta riktlinjer för slutmottagarnas stödberättigande.</u></p>

Motivering

- i) Med tanke på de begränsade medel som står till buds och för att säkerställa största möjliga behållning av instrumentet är det viktigt att kriterier för stödberättigande fastställs och att dessa tillämpas enhetligt i alla 27 medlemsstater.
- ii) Genom att fastställa tydliga kriterier för stödberättigande främjar man effektiv kommunikation och differentiering mellan olika program och samordning med andra program.

Ändringsförslag 3

KOM(2009) 333, artikel 5

Europeiska kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Kommissionen ska förvalta mikrokredit instrumentet enligt rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.</p> <p>2. För att genomföra de åtgärder som avses i artikel 4.1, utom stödåtgärderna i artikel 4.1 d, ska kommissionen ingå avtal med internationella finansinstitut, särskilt Europeiska investerings banken och Europeiska investeringsfonden, enligt artikel 53d i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 och artikel 43 i kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002. Dessa avtal ska innehålla detaljerade bestämmelser om genomförandet av de uppgifter som anförtros dem, bland annat för att se till att åtgärderna kompletterar nationella insatser.</p> <p>3. De internationella finansinstitut som avses i punkt 2 får under sex år efter mikrokreditinstrumentets startdatum åter investera intäkterna, inklusive utdelning och återbetalningar, i de åtgärder som anges i artikel 4.1 a, b och c. När mikrokreditinstrumentet har löpt ut ska det återstående beloppet betalas tillbaka till Europeiska gemenskapernas allmänna budget.</p> <p>4. De internationella finansinstitut som avses i punkt 2 i denna artikel ska ingå skriftliga avtal med de offentliga och privata mikrokredit givare som avses i artikel 4.2, där det fastställs vilka skyldigheter de har när det gäller att använda de medel som ställs till förfogande via mikrokreditinstrumentet i enlighet med målen i artikel 2 och att tillhandahålla information för utarbetande av årliga rapporter enligt artikel 8.1.</p> <p>5. Budgeten för stödåtgärder enligt artikel 4.1 d ska förvaltas av kommissionen.</p>	<p>1. Kommissionen ska förvalta mikrokredit instrumentet enligt rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002.</p> <p>2. För att genomföra de åtgärder som avses i artikel 4.1, utom stödåtgärderna i artikel 4.1 d, ska kommissionen ingå avtal med internationella finansinstitut, särskilt Europeiska investerings banken och Europeiska investeringsfonden, enligt artikel 53d i rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 och artikel 43i kommissionens förordning (EG, Euratom) nr 2342/2002. Dessa avtal ska innehålla detaljerade bestämmelser om genomförandet av de uppgifter som anförtros dem, bland annat för att se till att åtgärderna kompletterar och samordnas med nationella, <u>regionala och lokala</u> insatser.</p> <p>3. De internationella finansinstitut som avses i punkt 2 får under sex år efter mikrokreditinstrumentets startdatum åter investera intäkterna, inklusive utdelning och återbetalningar, i de åtgärder som anges i artikel 4.1 a, b och c. När mikrokreditinstrumentet har löpt ut ska det återstående beloppet betalas tillbaka till Europeiska gemenskapernas allmänna budget.</p> <p>4. De internationella finansinstitut som avses i punkt 2 i denna artikel ska ingå skriftliga avtal med de offentliga och privata mikrokredit givare som avses i artikel 4.2, där det fastställs vilka skyldigheter de har när det gäller att använda de medel som ställs till förfogande via mikrokreditinstrumentet i enlighet med målen i artikel 2 och att tillhandahålla information för utarbetande av årliga rapporter enligt artikel 8.1.</p> <p>5. Budgeten för stödåtgärder enligt artikel 4.1 d ska förvaltas av kommissionen.</p>

Motivering

Det är viktigt att betona att Progress-instrumentet för mikrokrediter kommer att bli effektivare om det samordnas med nationella, regionala och lokala program.

Ändringsförslag 4

KOM(2009) 333, artikel 9

Europeiska kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
<p>1. Kommissionen ska på eget initiativ och i nära samarbete med de internationella finansinstitut som avses i artikel 5.2 göra en delutvärdering och en slutlig utvärdering. Delutvärderingen ska göras fyra år efter mikrokreditinstrumentets startdatum och den slutliga utvärderingen senast ett år efter det att det uppdrag som anförtrots de internationella finansinstituten i artikel 5.2 löpt ut. I den slutliga utvärderingen ska man särskilt undersöka i vilken utsträckning mikrokreditinstrumentets mål har uppnåtts.</p> <p>2. Resultaten av utvärderingarna ska vidarebefordras till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén för information.</p>	<p>1. Kommissionen ska på eget initiativ och i nära samarbete med de internationella finansinstitut som avses i artikel 5.2 och i samråd med lokala och regionala myndigheter och slutliga stödmottagare göra en delutvärdering och en slutlig utvärdering. Delutvärderingen ska göras fyra år efter mikrokreditinstrumentets startdatum och den slutliga utvärderingen senast ett år efter det att det uppdrag som anförtrots de internationella finansinstituten i artikel 5.2 löpt ut. I den slutliga utvärderingen ska man särskilt undersöka i vilken utsträckning mikrokredit instrumentets mål har uppnåtts och kompletterat andra befintliga finansieringsinstrument på EU-nivå, exempelvis ESF, Jasmine, Jeremie och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation, utan att det har underminerat Progress-programmets genomslagskraft och ändamålsenlighet.</p> <p>2. Resultaten av utvärderingarna ska vidarebefordras till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén för information.</p>

Motivering

- i) Progress-instrumentet för mikrokrediter bör genomföras i partnerskap med lokala och regionala myndigheter. Därför bör även utvärderingarna utarbetas i samråd med lokala och regionala myndigheter och de slutliga stödmottagarna, eftersom de är synnerligen väl lämpade att uttala sig om instrumentets generella genomslagskraft och ändamålsenlighet.
- ii) En förutsättning för att instrumentet ska nå framgång är att det kompletterar andra befintliga EU-instrument. Därför bör uppgifter om i vilken utsträckning detta har uppnåtts ingå i utvärderingsramen.

Bryssel den 7 oktober 2009.

Regionkommitténs
ordförande
Luc VAN DEN BRANDE